

Pál Rapos a jeho oologická zbierka

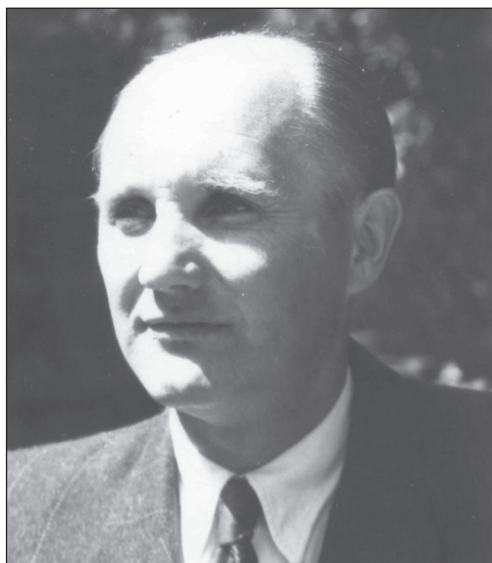
Pál Rapos and his oological collection

Peter RÁC

Lermontovova 4, 811 05 Bratislava, Slovensko

Pál Rapos (October 19, 1916, Veľké Leváre, Slovakia – † August 9, 2001, Újrána, Hungary) assembled 332 clutches of 126 bird species from the territory of Hungary in his egg collection. The collection is deposited in the Department of Zoology, Faculty of Agriculture and Food Sciences, University of West Hungary, Mosonmagyaróvár. The catalogue of the egg collection is arranged in the following order: scientific name of the species, date of collection, locality, clutch size, name of the collector. Bird clutches collected by P. Rapos are without collector's name.*

Pál Rapos patril k staršej generácii ornitológov pracujúcich v Podunajsku. Narodil sa 19. 10. 1916 vo Veľkých Levároch (okres Malacky), v rodine železničiara, ako piaty zo siedmich súrodencov. Rodina sa neskôr presťahovala do Podunajských Biskupíc (dnes mestská časť Bratislavy), kde dostal jeho otec miesto prednostu železničnej stanice. Gymnaziálne štúdiá začína P. Rapos na maďarskom reálnom gymnáziu v Bratislave, avšak po prvých dvoch rokoch prechádza na maďarské gymnázium benediktínov v Komárne, kde v r. 1935 zmaturoval. V nasledujúcom školskom r. 1936/1937 absolvoval štvrtý ročník maďarskej pobočky Československého štátneho učiteľského ústavu v Bratislave, kde po maturitnej skúške z odborných predmetov získal kvalifikáciu učiteľa na základné školy s vyučovacím jazykom maďarským. Svoju učiteľskú dráhu začal v r. 1937 v obci Levkuška (okres Revúca), kde učil až do r. 1946, s výnimkou vojnových r. 1941–1943, keď bol povolaný ako vojak do armády. Koncom r. 1946 sa spolu s rodičmi presťahoval do maďarskej pohraničnej obce Rajka, v tesnej blízkosti našich hraníc, kde sa natrvalo usadil. Tu učil na

základných školách v Rajke a v susednej obci Bezenye, až do odchodu do dôchodku (1976).

Ako sám uviedol (Rapos 1962) ornitológii sa začal venovať v okolí svojho bydliska Rajke od r. 1948. Treba poznamenať, že v tom čase býval v Rajke aj známy podunajský ornitológ-oológ Lajos Csiba (pozri Štollmann 1995),

ktorý iste ovplyvnil aj smerovanie Pála Raposa. V r. 1950–1951 začína P. Rapos budovať svoju zbierku vtáčích vajec. Do r. 1963, kedy so zbieraním oologického materiálu prestal, zhromaždil vo svojej zbierke 332 násad zo 126 druhov vtákov.

Oologický materiál pochádza väčšinou z oblasti horného Szigetközü, z tesnej blízkosti našich hraníc. Časť materiálu, ktorý získal P. Rapos výmenou od iných maďarských oológov, pochádza z rôznych oblastí Maďarska. Je treba zdôrazniť, že ťažisko zbernej oblasti P. Raposa – lužné lesy a dunajské ostrovy v okolí Rajky, výstavbou Dunajského vodného diela zmenili svoj pôvodný charakter, alebo zanikli. V zbierke nachádzame aj významné doklady o hniezdení *Scolopax rusticola* a *Accipiter nisus* v dunajských luhoch, historický doklad o hniezdení *Sterna albifrons* na Neziderskom jazere, ako aj 7 ks násadu *Prunella modularis*, ktorá sa považuje u tohoto druhu za úplne ojedinelú (Glutz & Bauer 1985). V r. 1964 odkúpila oologickú zbierku P. Raposa Fakulta poľnohospodárskych a potravinárskych vied Západomaďarskej univerzity v Mosonmagyaróvári, kde na katedre zoológie je zbierka aj dnes deponovaná. Pre úplnosť je treba ešte poznamenať, že materiál oologickej zbierky nebol doteraz publikovaný, iba Faragó (1994) upozornil na násady *Burhinus oedicnemus* v tejto zbierke.

Pál Rapos bol v ornitológii aj publikačne činný. Uverejnil hodnotnú štúdiu o hniezdnej biológii *Prunella modularis* v dunajských luhoch (Rapos 1962) a kratšiu správu o neskorom hniezdení *Coturnix coturnix* (Rapos 1957). Je škoda, že jeho ďalšie významné nálezy a pozorovania zostali nezverejnené.

Pála Raposa som osobne spoznal až v r. 1999. V tom čase sa ornitológii venoval už len v spomienkach. Voľný čas trávil v malej záhradke pri svojom dome v Rajke a chytaním rýb v blízkom rybníku. Zomrel 9. 8. 2001 v nemocnici v obci Újrónafő, vo veku 85 rokov.

Katalóg oologickej zbierky Pála Raposa

Katalóg oologickej zbierky uvádzam podľa rukopisného katalógu zostaveného P. Raposom, ktorý mi menovaný ešte za svojho života daroval. Údaje sú uvedené v nasledujúcom poradí: vedecké meno druhu, dátum zberu, lokalita (je uvedená v pôvodnom tvare, ako ju zapísal P. Rapos), počet vajec v násade, meno zberateľa. Oologický materiál, ktorý zbieral P. Rapos sám, je uvedený bez mena zberateľa¹.

Podiceps ruficollis: 3. 6. 1957 Sárszentágota – 7 (L. Máté), 16. 6. 1957 Sárszentágota – 6 (L. Máté); *Podiceps nigricollis*: 3. 6. 1956 Rétszilás – 4 (L. Máté), 18. 5. 1957 Ágasegyháza – 5 (M. Németh); *Podiceps cristatus*: 30. 5. 1954 Rétszilás – 5 (L. Máté), 2. 5. 1955 Sumony – 4 (M. Németh); *Phalacrocorax carbo*: 27. 4. 1957 Kisbalaton – 4 (N. Homonnay); *Ardea cinerea*: 30. 5. 1954 Rétszilás – 4 (L. Máté), 21. 4. 1956 Ásványráró – 5; *Ardea purpurea*: 1. 5. 1952 Tüsképuszta – 4 (L. Horváth), 18. 5. 1955 Sumony – 4 (M. Németh), 25. 5. 1958 Rétszilás – 5 (J. Radetzky); *Ardeola ralloides*: 30. 5. 1959 Rétszilás – 5 (L. Máté); *Egretta alba*: 1. 5. 1954 Velencei tó – 4 (L. Máté); *Nycticorax nycticorax*: 30. 5. 1954 Rétszilás – 5 (L. Máté), 3. 6. 1956 Rétszilás – 3 (L. Máté); *Ixobrychus minutus*: 2. 6. 1955 Doborgasziget – 4, 27. 5. 1937 Sárszentágota – 6 (L. Máté), 12. 6. 1957 Rajka – 5, 16. 6. 1957 Rajka – 5; *Egretta garzetta*: 12. 6. 1961 Szaporca – 4 (Sz. Cseresznyés); *Ciconia ciconia*: 2. 5. 1962 Páprád – 4 (M. Németh); *Platalea leucorodia*: 1. 5. 1950 Velencei tó – 3 (L. Máté), 1. 5. 1958 Dinnyés – 4 (J. Radetzky); *Anser anser*: 24. 4. 1955 Velencei tó – 3 (L. Máté); *Anas platyrhynchos*: 12. 5. 1956 Rajka – 10, 1. 5. 1958 Rajka – 12; *Anas querquedula*: 16. 5. 1937 Sárpentele – 10 (D. Radetzky); *Aythya ferina*: 20. 5. 1951 Rétszilás – 8 (L. Máté); *Aythya nyroca*: 17. 5. 1938 Velencei tó – 11 (L. Máté); *Pernis apivorus*: 22. 6. 1958 Rajka – 2, 28. 5. 1960 Feketeerdő – 2 (L. Csiba); *Milvus migrans*: 3. 5. 1954 Rajka – 3, 4. 5. 1954 Rajka – 3²; *Accipiter gentilis*: 17. 4. 1953 Rajka – 4, 27. 4. 1955 Rajka – 4; *Accipiter nisus*: 8. 5. 1953 Rajka – 4 (L. Csiba), 9. 5. 1953 Rajka – 3; *Buteo buteo*: 11. 4. 1954 Rajka – 4, 21. 4. 1955 Bezenye – 3, 25. 4. 1955 Rajka – 4, 25. 4. 1955 Rajka

¹Napriek súčasným právnym predpisom v ochrane prírody, ktoré neumožňujú zber vývinových štádií živočíchov do súkromných zbierok, uverejňujeme tento materiál kvôli jeho historickej hodnote (pozn. redakcie).

²P. Rapos mal vo svojej zbierke aj ďalšiu násadu *Milvus migrans*: 3. 5. 1956 Rajka – 2, ktorú použil na výmenu (coll. M. Németh).

– 3, 6. 4. 1957 Rajka – 4, 20. 4. 1962 Bezenye – 3, 18. 4. 1963 Rajka – 4; *Circus aeruginosus*: 21. 4. 1955 Velencei tó – 4 (L. Máté), 22. 4. 1955 Sumony – 4 (M. Németh); *Falco vespertinus*: 14. 6. 1935 Szarvas – 4 (B. Molnár); *Falco tinnunculus*: 1. 7. 1950 Hegyeshalom – 5, 21. 5. 1952 Hegyeshalom – 6, 6. 7. 1953 Hegyeshalom – 5, 17. 5. 1954 Bezenye – 6, 27. 5. 1954 Bezenye – 6, 31. 5. 1954 Bezenye – 5, 6. 6. 1954 Bezenye – 5, 26. 5. 1955 Bezenye – 6, 2. 5. 1959 Bezenye – 4, 9. 5. 1960 Bezenye – 5; *Perdix perdix*: 17. 5. 1956 Rajka – 18, 28. 5. 1956 Bezenye – 17, 17. 5. 1959 Rajka – 19; *Coturnix coturnix*: 7. 7. 1952 Hegyeshalom – 13, 7. 7. 1953 Rajka – 14; *Phasianus colchicus*: 15. 7. 1953 Hegyeshalom – 9, 3. 5. 1958 Rajka – 13, 18. 5. 1959 Rajka – 13, 21. 5. 1960 Bezenye – 11; *Rallus aquaticus*: 16. 5. 1954 Sárszentágota – 6 (L. Máté); *Porzana parva*: 22. 5. 1955 Rétszilás – 7 (L. Máté); *Gallinula chloropus*: 20. 5. 1953 Rajka – 8, 3. 7. 1953 Rajka – 10, 16. 5. 1955 Rajka – 10, 7. 5. 1959 Rajka – 10; *Fulica atra*: 27. 4. 1955 Lipót – 6, 15. 5. 1955 Sárszentágota – 8 (L. Máté), 22. 4. 1957 Agárd – 8 (J. Radetzky); *Otis tarda*: 10. 6. 1950 Hegyeshalom – 3, 7. 5. 1952 Hegyeshalom – 2, 30. 5. 1952 Hegyeshalom – 2; *Vanellus vanellus*: 2. 4. 1954 Bezenye – 4, 6. 4. 1954 Bezenye – 4, 6. 4. 1954 Bezenye – 4, 17. 4. 1954 Pér – 4 (K. Kassai), 24. 6. 1956 Bezenye – 4; *Charadrius dubius*: 25. 5. 1954 Tejfalusziget – 4 (L. Csiba), 14. 6. 1954 Doborgazsziget – 4 (L. Csiba); *Charadrius alexandrinus*: 14. 5. 1954 Sárszentágota – 3 (L. Máté), 18. 5. 1963 Bócsa – 2 (Sz. Cseresznyés); *Numenius arquata*: 26. 4. 1949 Székesfehérvár – 4 (L. Máté), 27. 4. 1959 Ócsa – 4 (J. Radetzky); *Limosa limosa*: 30. 4. 1954 Székesfehérvár – 4 (L. Máté), 28. 4. 1957 Székesfehérvár – 4 (J. Radetzky); *Tringa totanus*: 22. 4. 1950 Sárkeresztos – 4 (L. Máté), 27. 5. 1953 Szabadszállás – 4 (M. Németh), 27. 5. 1953 Szabadszállás – 4 (M. Németh); *Actitis hypoleucos*: 7. 5. 1953 Rajka – 4, 30. 4. 1960 Rajka – 4³; *Scolopax rusticola*: 12. 4. 1957 Rajka – 4, 11. 4. 1961 Rajka – 4; *Recurvirostra avosetta*: 5. 6. 1955 Sárszentágota – 4 (L. Máté), 5. 5. 1957 Sárszentágota – 4 (L. Máté), 24. 4. 1960 Fülöpháza – 4 (Sz. Cseresznyés); *Burhinus oediconemus*: 29. 6. 1953 Hegyeshalom – 2, 26. 5. 1961 Bezenye – 2; *Larus ridibundus*: 30. 5. 1952 Tüsképuszta – 3 (L. Horváth), 30. 5. 1954 Rétszilás – 3 (L. Máté), 30. 5. 1954 Rétszilás – 3 (L. Máté), 29. 5. 1955 Rétszilás – 3 (L. Máté);

Chlidonias niger: 20. 5. 1956 Velencei tó – 3 (L. Máté), 20. 5. 1956 Velencei tó – 3 (L. Máté); *Sterna hirundo*: 20. 6. 1958 Balatonlelle – 3 (M. Németh), 20. 6. 1958 Balatonlelle – 2 (M. Németh), 1. 6. 1960 Sumony – 2 (Sz. Cseresznyés), 13. 5. 1961 Balatonlelle – 3 (Sz. Cseresznyés); *Sterna albifrons*: 29. 5. 1927 Fertő tó – 2 (L. Máté); *Columba oenas*: 23. 4. 1962 Mecsek – 2 (Sz. Cseresznyés), 2. 8. 1962 Mecsek – 2 (Sz. Cseresznyés); *Columba palumbus*: 11. 5. 1952 Rajka – 2, 3. 5. 1954 Rajka – 2; *Streptopelia turtur*: 20. 5. 1954 Rajka – 2, 22. 5. 1954 Rajka – 2; *Streptopelia decaocto*: 14. 5. 1953 Rajka – 2, 11. 5. 1954 Rajka – 2; *Cuculus canorus*: 23. 5. 1954 Rajka – 1 v hniezde *Sylvia atricapilla*, 24. 5. 1959 Bezenye – 1 v hniezde *Lanius collurio*, 23. 5. 1960 Rajka – 1 v hniezde *Sylvia borin*, 14. 5. 1961 Rajka – 1 v hniezde *S. borin*, 15. 5. 1961 Rajka – 2 v hniezde *L. collurio*; *Tyto alba*: 26. 4. 1952 Rajka – 5, 7. 5. 1959 Rajka – 7; *Strix aluco*: 9. 4. 1959 Rajka – 4, 20. 4. 1961 Bezenye – 4, 8. 4. 1963 Bezenye – 4; *Asio otus*: 6. 4. 1959 Bezenye – 5, 16. 4. 1959 Bezenye – 4, 17. 4. 1961 Bezenye – 6; *Asio flammeus*: 27. 5. 1952 Hegyeshalom – 4; *Caprimulgus europaeus*: 30. 7. 1955 Mosonmagyaróvár – 2; *Apus apus*: 17. 6. 1938 Pécs – 3 (E. Agárdi); *Alcedo atthis*: 1. 5. 1952 Rajka – 7; *Merops apiaster*: 12. 6. 1944 Gyód – 5 (L. Horváth); *Coracias garrulus*: 16. 6. 1961 Kunbaracs – 4 (M. Németh); *Upupa epops*: 17. 5. 1953 Rajka – 7 (L. Csiba), 7. 5. 1961 Rajka – 6; *Jynx torquilla*: 26. 5. 1956 Rajka – 10, 29. 5. 1956 Rajka – 9, 30. 5. 1956 Rajka – 11; *Picus viridis*: 16. 5. 1954 Bezenye – 7; *Dendrocopos major*: 2. 5. 1951 Bezenye – 7, 21. 5. 1958 Rajka – 5; *Dendrocopos syriacus*: 15. 5. 1962 Magyarűrög – 5 (Sz. Cseresznyés); *Dendrocopos medius*: 2. 5. 1952 Bezenye – 6; *Dendrocopos minor*: 15. 5. 1958 Rajka – 4; *Galerida cristata*: 3. 5. 1958 Rajka – 4, 15. 5. 1958 Rajka – 5, 4. 6. 1961 Rajka – 5; *Alauda arvensis*: 27. 5. 1954 Bezenye – 4, 6. 5. 1958 Bezenye – 5; *Hirundo rustica*: 17. 7. 1954 Tejfalusziget – 5 (L. Csiba), 18. 5. 1958 Tejfalusziget – 4 (L. Csiba); *Delichon urbica*: 6. 6. 1960 Tejfalusziget – 5 (L. Csiba); *Riparia riparia*: 19. 5. 1952 Dunakiliti – 5, 19. 5. 1952 Dunakiliti – 6; *Oriolus oriolus*: 26. 5. 1951 Rajka – 4, 5. 6. 1961 Tejfalusziget – 4 (L. Csiba); *Corvus cornix*: 20. 4. 1953 Dunakiliti – 5, 20. 4. 1954 Rajka – 5, 20. 4. 1954 Bezenye – 5, 21. 4. 1954 Rajka – 5, 22. 4. 1954 Rajka – 5, 6. 5. 1954 Bezenye – 5, 27. 5. 1954 Bezenye – 5, 31. 5. 1954 Bezenye – 5, 5. 4. 1961 Rajka – 6; *Corvus frugilegus*: 3. 4. 1933

³P. Rapos má vo svojom terénno rukopisnom denniku zapisané aj ďalšie nálezy hniezd *Actitis hypoleucos* s násadami z lokalít, ktoré dnes už zanikli a preto ich tu uvádzam: 7. 5. 1957 Dunakiliti – 4, 8. 5. 1957 Dunakiliti – 4, 9. 5. 1957 Rajka – 4, 12. 5. 1957 Dunakiliti – 4 (všetko leg. P. Rapos), 6. 5. 1960 Rajka – 4 (leg. J. Radetzky). Ďalší nález hniezda pochádza od A. Štollmanna a A. Randíka: 18. 5. 1970 Dunakiliti – 4 (A. Štollmann, in litt.).

Szarvas – 4 (B. Molnár), 7. 4. 1962 Hegyeshalom – 5, 17. 4. 1963 Hegyeshalom – 5, 17. 4. 1963 Hegyeshalom – 4, 17. 4. 1963 Hegyeshalom – 4; *Corvus monedula*: 1. 5. 1954 Feketeerdő – 5 (L. Csiba), 5. 5. 1955 Hegyeshalom – 5, 30. 4. 1956 Hegyeshalom – 6, 19. 4. 1961 Bezenye – 5; *Pica pica*: 24. 4. 1952 Rajka – 7, 22. 4. 1953 Rajka – 7, 22. 4. 1953 Rajka – 7, 20. 4. 1954 Rajka – 8; *Garrulus glandarius*: 25. 4. 1956 Pécs – 5 (M. Németh), 8. 5. 1958 Máza – 5 (J. Radetzky); *Parus major*: 20. 4. 1957 Rajka – 13, 4. 5. 1957 Bezenye – 13; *Parus caeruleus*: 28. 4. 1952 Bezenye – 10, 2. 5. 1958 Rajka – 12; *Parus palustris*: 23. 4. 1952 Rajka – 9, 3. 5. 1954 Rajka – 7; *Aegithalos caudatus*: 28. 4. 1952 Bezenye – 9, 20. 4. 1954 Bezenye – 11; *Remiz pendulinus*: 8. 5. 1955 Rajka – 7, 11. 5. 1955 Rajka – 7; *Panurus biarmicus*: 23. 5. 1954 Velencei tó – 6 (L. Máté), 14. 4. 1960 Dinnyés – 6 (J. Radetzky); *Sitta europaea*: 22. 4. 1952 Rajka – 8; *Certhia* sp.⁴: 25. 4. 1953 Rajka – 6, 25. 4. 1955 Rajka – 6; *Troglodytes troglodytes*: 9. 5. 1953 Rajka – 7, 7. 5. 1959 Rajka – 6; *Turdus philomelos*: 16. 4. 1952 Rajka – 5, 3. 5. 1953 Rajka – 5, 18. 4. 1954 Dunakiliti – 5, 4. 5. 1959 Rajka – 6, 16. 4. 1961 Rajka – 5, 14. 5. 1961 Rajka – 5; *Turdus merula*: 8. 5. 1953 Rajka – 5, 9. 5. 1953 Rajka – 6, 27. 4. 1957 Rajka – 5; *Oenanthe oenanthe*: 1. 5. 1954 Rajka – 5, 3. 5. 1958 Bezenye – 6; *Phoenicurus phoenicurus*: 6. 5. 1959 Rajka – 7, 11. 5. 1959 Rajka – 5; *Phoenicurus ochruros*: 3. 7. 1951 Rajka – 2; *Luscinia megarhynchos*: 11. 5. 1957 Rajka – 4; *Erithacus rubecula*: 1. 5. 1953 Rajka – 6, 4. 5. 1956 Rajka – 7; *Locustella fluviatilis*: 25. 5. 1961 Rajka – 6; *Luscinola melanopogon*: 13. 4. 1953 Velencei tó – 4 (L. Máté); *Acrocephalus arundinaceus*: 2. 6. 1954 Doborgasziget – 5, 2. 6. 1954 Doborgasziget – 5; *Acrocephalus scirpaceus*: 23. 5. 1954 Velencei tó – 4 (L. Máté); *Acrocephalus palustris*: 22. 5. 1960 Tejfalusziget – 4, 25. 5. 1960 Tejfalusziget – 5, 31. 5. 1960 Rajka – 5, 25. 5. 1962 Rajka – 5; *Acrocephalus schoenobaenus*: 18. 5. 1937 Sárpenetele – 5 (J. Radetzky); *Hippolais icterina*: 01. 7. 1954 Tejfalusziget – 5 (L. Csiba), 25. 5. 1958 Rajka – 5; *Sylvia atricapilla*: 08. 5. 1953 Rajka – 5, 14. 5. 1953 Rajka – 6, 19. 5. 1954 Bezenye – 5, 23. 5. 1954 Rajka – 4 + 1 *Cuculus canorus*, 13. 6. 1954 Rajka – 5, 3. 5. 1957 Rajka – 5, 7. 5. 1959 Rajka – 5, 8. 5. 1959 Rajka – 5, 9. 5. 1959 Rajka – 5, 19. 5. 1961 Rajka – 5; *Sylvia nisoria*: 26. 5. 1954 Rajka – 5, 31. 5. 1954 Bezenye – 5, 24. 5. 1958 Rajka – 5; *Sylvia borin*: 15. 5. 1953 Rajka – 5,

23. 5. 1960 Rajka – 5 + 1 *Cuculus canorus*, 27. 5. 1960 Rajka – 5, 14. 5. 1961 Rajka – 5 + 1 *Cuculus canorus*; *Sylvia communis*: 10. 5. 1957 Rajka – 5, 13. 5. 1957 Hegyeshalom – 6; *Phylloscopus trochilus*: 17. 5. 1955 Rajka – 4; *Muscicapa striata*: 7. 5. 1955 Rajka – 5, 7. 5. 1955 Rajka – 5, 24. 5. 1958 Rajka – 6; *Prunella modularis*: 11. 5. 1957 Rajka – 7, 11. 5. 1960 Rajka – 6⁵; *Anthus trivialis*: 23. 6. 1953 Rajka – 3, 20. 5. 1954 Rajka – 4, 11. 5. 1956 Rajka – 5; *Motacilla alba*: 15. 5. 1954 Rajka – 5, 27. 5. 1955 Rajka – 6; *Motacilla cinerea*: 20. 6. 1961 Mecsek – 5 (Sz. Cseresznyés); *Lanius minor*: 21. 5. 1952 Hegyeshalom – 7, 17. 5. 1954 Bezenye – 7, 26. 5. 1954 Bezenye – 6, 29. 5. 1954 Bezenye – 7, 29. 5. 1954 Bezenye – 6, 6. 6. 1954 Bezenye – 7; *Lanius collurio*: 17. 5. 1954 Bezenye – 6, 29. 5. 1954 Bezenye – 6, 31. 5. 1954 Bezenye – 6, 31. 5. 1954 Bezenye – 6, 31. 5. 1954 Bezenye – 6, 1. 6. 1954 Rajka – 7, 1. 6. 1954 Rajka – 6, 17. 5. 1956 Rajka – 5, 19. 5. 1956 Rajka – 5, 31. 5. 1956 Rajka – 6, 21. 5. 1959 Rajka – 6, 24. 5. 1959 Bezenye – 6 + 1 *Cuculus canorus*, 26. 5. 1959 Bezenye – 5, 27. 5. 1959 Rajka – 7, 29. 5. 1959 Rajka – 6, 29. 5. 1959 Rajka – 6, 29. 5. 1959 Rajka – 5, 29. 5. 1959 Bezenye – 6, 15. 5. 1961 Rajka – 4 + 2 *Cuculus canorus*, 20. 5. 1961 Rajka – 6, 20. 5. 1961 Bezenye – 6, 20. 5. 1961 Bezenye – 6, 20. 5. 1961 Bezenye – 5, 26. 5. 1961 Bezenye – 6, 26. 5. 1961 Bezenye – 5, 31. 5. 1961 Rajka – 7, 01. 6. 1961 Bezenye – 5, 7. 6. 1961 Bezenye – 6, 9. 6. 1961 Rajka – 6; *Sturnus vulgaris*: 22. 4. 1952 Rajka – 7, 27. 4. 1958 Rajka – 5; *Passer domesticus*: 29. 5. 1954 Bezenye – 6, 31. 5. 1954 Bezenye – 6, 11. 5. 1957 Rajka – 5; *Passer montanus*: 6. 5. 1954 Bezenye – 5, 6. 5. 1954 Bezenye – 5, 6. 6. 1954 Bezenye – 7, 4. 5. 1956 Rajka – 5, 7. 5. 1959 Rajka – 6; *Coccothraustes coccothraustes*: 24. 5. 1954 Rajka – 4; *Chloris chloris*: 12. 5. 1953 Rajka – 6, 3. 6. 1954 Rajka – 6, 17. 5. 1958 Tejfalusziget – 6, 18. 5. 1958 Tejfalusziget – 5; *Carduelis carduelis*: 6. 6. 1952 Bakonyoszlop – 4; *Carduelis cannabina*: 4. 6. 1954 Bezenye – 5, 17. 5. 1958 Tejfalusziget – 5; *Serinus serinus*: 5. 5. 1953 Rajka – 4, 23. 5. 1960 Rajka – 4; *Fringilla coelebs*: 5. 5. 1953 Rajka – 5, 6. 5. 1953 Rajka – 5, 3. 5. 1954 Rajka – 4, 1. 5. 1960 Rajka – 5; *Emberiza citrinella*: 11. 5. 1954 Bezenye – 5, 13. 6. 1954 Rajka – 5, 7. 5. 1960 Rajka – 4, 15. 5. 1961 Rajka – 4; *Emberiza schoeniclus*: 4. 5. 1960 Dinnyés – 5 (J. Radetzky).

⁴P. Rapos determinoval tieto násady ako násady *Certhia familiaris*. Vzhľadom na to, že v dunajských luhoch hniezdi *Certhia familiaris* aj *Certhia brachydactyla* a správne určenie násad dnes nie je možné overiť, uvádzam tieto násady len ako *Certhia* sp. (P. Rác).

⁵P. Rapos má vo svojom terénnom rukopisnom denníku zapísané aj ďalšie nálezy hniezd s 5 × 4 ks, 10 × 5 ks a 3 × 6 ks násadami *Prunella modularis* z lokality Rajka a Tejfalusziget (leg. P. Rapos, J. Radetzky, L. Csiba).

Literatúra

- FARAGÓ S. 1994: Az ugartyúk (*Burhinus oedicnemus*) fészkelése a Mosoni-síkon. — *Aquila* **101**: 216–218.
- GLUTZ VON BLOTZHEIM U. & BAUER K. 1985: Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 10, Passeriformes (1. Teil). — AULA-Verlag, Wiesbaden.

- RAPOS P. 1957: Fűrj késői költése. — *Aquila* **63–64**: 276.
- RAPOS P. 1962: Az erdei szurkebegy fészkelése hazánkban. — *Aquila* **67–68**: 230–231.
- ŠTOLLMANN A. 1995: Csiba Lajos ornitológus tojásgyűjteménye. — *Iuxta Danubium – Spravodaj Podunajského múzea v Komárne* **11**: 163–171.

Došlo: 10. 2. 2006

Prijaté: 24. 9. 2006

Mgr. Štefan Danko 60-ročný

Mgr. Štefan Danko 60 years old

Rudolf KROPIL

Katedra ochrany lesa a poľovníctva, Lesnícka fakulta TU vo Zvolene, T. G. Masaryka 20, 960 53 Zvolen, Slovensko; kropil@vsld.tuzvo.sk

Štefan Danko sa narodil 20. 10. 1946 v Košiciach. V r. 1965 zmaturoval na Strednej priemyselnej škole hutníckej. VŠ štúdium absolvoval na Univerzite P. J. Šafárika v Košiciach v odbore všeobecná biológia. V r. 1970 štúdium ukončil a získal titul prom. biol. (neskôr Mgr.). Nastupuje na študijný pobyt na Katedru ekológie a systematickej zoológie UPJŠ. Po reorganizácii katedry v r. 1972 odchádza do VS strojárni, kde pracuje ako technolog. Od 1. 6. 1973 nastupuje do Zemplínskeho múzea v Michalovciach, kde pracoval a pracuje dodnes ako zoológ, resp. vedúci prírodovedného oddelenia.

Štefan začal odborne pracovať už v r. 1962, odkedy si robí pravidelné záznamy. Spoznáva Ing. A. Mošanského, ktorý mu bol učiteľom. Okrem publikovania výskytov vzácnych druhov na východe Slovenska spracoval hniezdne populácie dravcov pohoria Veľký Milič, pričom tieto údaje sú dodnes mimoriadne významné z hľadiska populačnej ekológie. Mgr. Štefan Danko sa venoval predovšetkým štúdiu orla kráľovského, krikľavého a malého, kane popolavej a iných dravcov, zo sov získal unikát-

ne výsledky u sovy dlhochvostej a myšiarky močiarnej. Dlhodobo pracoval a pracuje aj na výskume bahniakov (najmä v oblasti Senného), netopierov, drobných cicavcov a robí i rozborov vývržkov niektorých druhov sov. Okrúžkoval viac ako 10 tisíc vtákov, z toho takmer tretinu tvorili dravce. Mnohé spätné hlásenia sú jedinečné, predovšetkým u dravcov. Ťažisko Dankovej práce treba vidieť v dvoch rovinách. Prvou je muzeálna činnosť. Vytvoril muzeálne zbierky, ktoré majú nesmiernu hodnotu. Popri tejto činnosti získal veľa dokladových preparátov resp. fotografií významnej faunistickej hodnoty, niektoré z nich boli prvými dokladmi pre Československo, resp. Slovensko (napr. hniezdenie *Phalacrocorax pygmaeus*, *Hieraetus pennatus*, *Recurvirostra avosetta*, *Charadrius alexandrinus*, *Calandrella brachydactyla* a i.). Významnou oblasťou, v ktorej sa Š. Danko realizoval bola odborná-organizačná práca. Od začiatku inklinoval ku dravcom a sovám. Bol rozhodujúcou osobnosťou pri vzniku Skupiny pre výskum a ochranu dravcov a sov v Československu v r. 1974, bol jej prvým